

РЕШЕНИЕ

№ 1238

гр. Варна, 29.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, IV СЪСТАВ, в публично заседание на втори октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Златина Ив. Кавърджикова

Членове: Мая Недкова

мл.с. Станислав М. Ангелов

при участието на секретаря Петя П. Петрова
като разглежда докладваното от Златина Ив. Кавърджикова Въззивно гражданско дело № 20233100501890 по описа за 2023 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от С. Н. П., ЕГН *****, с адрес: с. С.К., общ. В.Д., обл. Варна, чрез адв. С. Г., против Решение № 97/06.06.2023 г., постановено по гр. д. № 298/2023 г. по описа на ДРС, с което детето й Б. С. П., ЕГН *****, е настанено в семейство на роднини или близки- на С. В. П., ЕГН *****, с адрес: с. С.К., обл. Варна, за срок от три години, считано от влизане в сила на решението и Дирекция „Социално подпомагане” - гр. В.Д. е задължена да организира и съдейства за провеждане на периодични ежемесечни срещи между Б. С. П., ЕГН ***** и нейната майка С. Н. П., ЕГН *****.

Счита, че решението е незаконосъобразно и неправилно, постановено при нарушения на материалния закон. В жалбата се излага, че С. П. е навършила пълнолетие на 26.05.2023 г. Желаете да отглежда самата тя детето си. Посочва, че до м. декември 2021 г. живели съвместно с баба си в с. С.К., като баба й С. П. полагала грижите за нея, за детето й и двамата й непълнолетни братя. След този момент баба й се установила трайно в жилището на дъщеря си В. в гр. В.Д., като взела със себе си и детето Б.. В началото на 2023 г. я извикали в „Социални грижи“ – гр. В.Д. и под диктовката на социалния работник В.Ж. тя написала, че е съгласна детето Б. временно да се отглежда от баба й С. П. и подписала

документа. Знаела, че настаняването ще е временно - до навършване на пълнолетие от нейна страна на 26.05.2023 г. От раждането на детето, то винаги е било в контакт с нея. Вземала го за месец и половина при себе си, за седмица. Плащала суми за детето при всяка среща с баба си, давала пари за дърва, ток, храна. Тези пари й били изпращани от майка й Н.. Живее в нейната къща в с. С.К. и има осигурен дом за детето. На 26.05.2023 г. научила от брат си А., бивайки в Г., че детето Б. е настанено в дома на баба й за три години. В жалбата се посочва, че между майката и детето има изградена силна емоционална връзка. Детето е спокойно, доволно и весело с нея. Моли се да бъде отменено обжалваното решение, с което детето Б. е настанено в семейството на баба й С. В. П..

В писмен отговор ДСП - гр. В.Д. счита постъпилата жалба за неоснователна, като се излагат подробни съображения. Посочва се, че настаняването на детето Б. при прабабата С. В. П. е съобразено с извършеното проучване на случая, след дългогодишна работа със семейството. Бабата полага адекватни грижи за детето. При гостуване на майката се установява, че тя не полага достатъчно грижи от детето си Б.. Детето било заварено с лош външен вид и хигиена, стаите били разхвърляни и непочистени, масите били отрупани с остатъци от храна, алкохол и цигари. Майката няма необходимия родителски капацитет, т.к. винаги се е отнасяла безотговорно към детето. Често отсъствала от дома си и ходела в Г. при своята майка. Не завършила училище. Никога не е работила и няма собствени доходи, а разчита на майка си да й изпраща средства. Няма ясна визия за близкото бъдеще и каква сигурност ще предостави на дъщеря си. Ще бъде продължена социалната работа за подобряване на родителския капацитет и насочване за ползване на социални услуги. Смята се, че единствения правилен подход е настаняване на детето Б. в семейството на С. В. П.. Решението на ДРС е съобразено с интереса на детето.

Постъпил е писмен отговор от служебно назначения от съда като особен представител на детето Б. С. П., ЕГН ***** - адв. Л. Р., в който оспорва постъпилата жалба. Смята, че само прабабата на детето полага необходимите грижи за него. Майката не работи и няма собствени доходи. Разчита единствено на превежданите от майка си суми.

В писмено становище С. Н. П., ЕГН *****, възразява срещу отговора на въззивната жалба от адв. Л. Р.. Заявява, че си търси работа и има обещание от 01.09.2023 г. да започне работа като продавач-консултант. Съгласието, подписано от С. Н. П., детето Б. да бъде настанено при баба й е недействително поради нарушение на чл. 4 от ЗЛС, доколкото не е подписано със съгласието на нейната майка.

В о.с.з. на 02.10.2023 г. въззивната страна С. П., чрез адв. С. Г., поддържа изцяло въззивната жалба и моли за отмяна на решението.

Въззиваемата страна ДСП – гр. В.Д., поддържа депозирания отговор и моли за потвърждаване на решението.

Заинтересованата страна С. П. желае детето да остане да живее при нея.

Заинтересованата страна Б. П., чрез особен представител адв. Л. Р. счита, че детето следва да се отглежда от неговата прабаба.

Съдът констатира следното:

Производството е образувано по искова молба от Дирекция „Социално подпомагане” - гр. В.Д. с правно основание чл. 28, ал. 1, вр. чл. 25, ал. 1, т. 3 от ЗЗакрД, за вземане мярка за закрила по чл. 4, ал. 1, т. 2 от ЗЗакрД - „Настаняване в семейство на роднини или близки“ спрямо детето Б. С. П., ЕГН *****, родено от майка С. Н. П., ЕГН ***** и баща неизвестен.

ДСП твърди, че със Заповед № ЗД /Д–В–ВД/27.02. 2023 г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане” - гр. В.Д., спрямо детето Б. С. П. е предприета временна мярка за закрила „Настаняване в семейството на роднини и близки“ по административен ред- в семейството на С. В. П., прабаба на детето по майчина линия. Мярката е предприета след дългосрочна социална работа в семейна среда, тъй като детето е родено от връзката на непълнолетната майка с момче от селото, с което са преустановили отношенията си. Майката е претърпяла ПТП на 31.05.2019 г. докато е била бременна, в резултат на което е получила фрактура на бедрото, за което се е наложило да остане в болнично заведение за възстановяване, а след това в дома, под грижите на баба си С. В. П..

За непълнолетната майка и детето грижи в семейна среда, от самото раждане на детето Б. и до момента полага С. П.–баба на майката и прабаба на детето. На 16.11.2022 г., поради влошени отношения с внучка ѝ и нейната майка, С. П. се премества заедно с детето от с. С.К. в гр. В.Д., където се установила в дома на другата си дъщеря - В.. Посочва се, че хигиенно – битовите условия, при които се отглежда детето, са добри и подходящи за отглеждането му. Не съществува риск за нормалното физическо и психическо развитие и възпитание на детето. Прабабата С. П. е заявила готовност и желание да продължи да полага грижи и в бъдеще за детето. Майката е заявила писмено съгласие детето да се отглежда от С. П. – нейна баба.

Излага се, че са провеждани няколко пъти разговори със С. за нуждата от комуникация с детето Б. и колко е важно да не се прекъсва емоционалната връзка дете-родител. Спрямо непълнолетната майка също е предприета мярка за закрила в семейна среда, като се установява, че тя с двамата си непълнолетни братя остават да живеят в с. С.К., като финансови средства изпраща от Г. тяхната майка Н..

Излага се становище, че е в интерес на детето Б. С. П. да бъде настанено в семейството на С. В. П. – прабаба по майчина линия.

В проведеното по първоинстанционното дело о.с.з. молителят Дирекция „Социално подпомагане” - гр. В.Д. е поддържал депозираната молба.

Назначеният от съда особен представител на детето Б. поддържа направеното от ДСП-гр. В.Д. искане.

Заинтересованата страна С. Н. П. - майка на детето Б., не се е явява в о.с.з. и не е изразила становище.

Заинтересованата страна С. В. П. - прабаба по майчина линия е изразила лично съгласие да се грижи за правнучето си Б..

Съдът, след съвкупна преценка на представените по делото доказателства, както и предвид становищата на страните пред въззивната инстанция, приема за установено от фактическа страна следното:

Искането на ДСП – гр. В.Д. намира правното си основание в разпоредбата на чл. 28, ал. 1, вр. чл. 25, ал. 1, т. 3, вр. чл. 4, т. 2 от ЗЗакрД.

Не се спори и се установява от представеното удостоверение за раждане, че детето Б. С. П. е родено на 10.10.2019 г. и негови родители са майка – С. Н. П. и баща неизвестен.

Със Заповед № ЗД /Д–В–ВД–00/27.02.2023 г. на Директора на Дирекция „Социално подпомагане” - гр. В.Д., спрямо детето Б. С. П. е постановена по административен ред мярка за закрила „временно настаняване на детето в семейство на близки и роднини“- на С. В. П. – прабаба по майчина линия.

От представения доклад за оценка на случай и предприемане на мярка за закрила спрямо дете, изготвен от социален работник В.Х. в Отдел „Закрила на детето” към Дирекция „Социално подпомагане” - гр. В.Д. се установява, че от самото раждане на детето изцяло грижи в семейна среда полага С. П. – прабаба на детето по майчина линия. Сочи се, че майката на Б. разчита изцяло на баба си в отглеждането на детето, получава съвети от нея. Към момента на изготвяне на доклада, С. живее в с. С.К., а баба ѝ и детето – в гр. В.Д.. Въззивницата получава финансова помощ от майка си Н., а баба ѝ С. – от дъщерите си, които работят в чужбина. И С. и баба ѝ С. не са трудово ангажирани.

В доклада се посочва, че в семейството на С. детето получава много добри грижи, емоционална близост, много обич и внимание. Не са констатирани рискове за живота и здравето на детето. Хигиенно – битовите условия при които се отглежда са добри и подходящи за отглеждането му. Сочи се също, че с оглед нормалното физическо и психическо развитие и възпитание на детето, отглеждането му в семейството на близки и роднини е единствено в негов интерес и защитава по най – добрия начин интересите и правата му към настоящия момент.

Видно от представената декларация по чл. 24, ал. 3 от ЗЗДетето, С. В. П. е дала съгласие детето Б. С. П. да бъде настанено в семейството ѝ.

Видно от представено заявление от С. Н. П. – майка на детето Б. С. П., същата е заявила съгласие детето да се отглежда от нейната баба С. В. П..

Във въззивна инстанция е приет и приложен социален доклад, от който се установява, че от раждането на детето Б. до настоящия момент, грижи за него се полагат от неговата прабаба С.. Посочва се, че детето се отглежда в сигурна семейна среда, обградено с много обич, внимание и топлина. В дома в гр. В.Д., където се отглежда момиченцето се поддържа добра битова хигиена. Задоволяват се основните потребности на детето от дрехи, храна, играчки, медицински грижи. С. П. получава месечна помощ по чл. 49 от ППЗЗД в размер на 504.00 лв. и финансова подкрепа от В. У. – нейна дъщеря, която работи в А..

От доклада се установява още, че майката С. се отнася безотговорно към задълженията си като родител. Заинтересована е, но няма ясна визия за близко бъдеще и

каква сигурност ще предостави на детето. Не е трудово ангажирана, не е регистрирана в Дирекция „Бюро по труда“ и никога не е упражнявала трудова дейност. Не е завършила училище. Доходите ѝ са от пари, изпращани от майка ѝ Н., която работи в Г.. Към настоящия момент е бременна и е неосигурено лице. В доклада се посочва, че са направени няколко посещения в дома на С. в с. С.К.. Жилището е обзаведено добре, но „периодично цари хаос, разхвърляни дрехи, мръсни чинии в мивката и занижена хигиена“. Понякога е подредено и изчистено. С. живее с друг мъж, който не е баща на Б.. Посочва се, че се е случвало двамата да се събуждат в обедните часове по време на посещенията.

Във въззивна инстанция са разпитани водените от въззивницата свидетели - А.И., който живее на семейни начала със С. и И.Ч. – дъщеря на С. П. и леля на С.. В показанията си двамата свидетели посочват, че майката се грижи за детето си, прави му закуска, преоблича го, играе си с него. Св. Ч. посочва, че в началото С. е имала затруднения при отглеждането на Б., тъй като е претърпяла катастрофа и е имала здравословни проблеми. И двамата не отричат, че С. е отглеждала правнучето си. От показанията на св. В. П. - първа братовчедка на С., се установява, че от раждането на Б., грижите по нейното отглеждане са полагани от нейната баба С.. Свидетелката посочва, че заедно с братовчедка си, като млади хора са излизали вечер с приятели и през цялото време за Б. се е грижила баба им. Посочва, че не е виждала С. да си играе с детето, не е можела и да готви. Понякога се е занимавала с детето.

Настоящият състав, като прецени събраните по делото доказателства, изявленията на страните и становището на ДСП – гр. В.Д., прави следните правни изводи:

В жалбата е направено оплакване за допуснато процесуално нарушение, изразяващо се в неучастие на въззивницата С. П. в производството пред първа инстанция, тъй като не е уведомена за насроченото по делото съдебно заседание. Посочва се, че призовката не е получена от нея, а от баба ѝ С. П., която е заинтересована от изхода на делото страна.

Съдът намира това оплакване за неоснователно. Макар, че действително съобщението да е връчено чрез баба ѝ С. П. и С. П. да не е взела участие в първоинстанционното производство, тя е упражнила правото си на жалба срещу постановления от ДРС съдебен акт. Във въззивната инстанция не е налице преклузия по отношение на възможността страната да прави възражения, респективно да ангажира доказателства по делото, поради което интересите ѝ не са нарушени и решението не следва да бъде отменено само на това основание.

По същество на депозираната въззивна жалба, съдът намира следното:

Съгласно чл. 25, ал. 1, т. 3 от ЗЗакрД, може да бъде настанено извън семейството дете, чиито родители са в трайна невъзможност да полагат грижи за него. От доказателствата по делото се установи, че майката на детето не разполага с трудови доходи, както и със собствено жилище и е в невъзможност да полага адекватни грижи за детето Б. и да осигурява неговата издръжка.

Мерките за закрила са визирани в чл. 4 от закона, като съдът при определяне на

адекватната мярка, следва да отчете нуждите и интереса на детето.

Настоящата инстанция, като взе предвид всички събрани по делото доказателства, както и представения социален доклад, изцяло възприема изводите на ДРС, че най-подходящата мярка по отношение на детето Б., е да бъде настанено в семейството на роднини или близки- на своята прабаба С. П..

Желанието на майката да се грижи за дъщеря си е необходимо, но не и достатъчно условие. За осъществяване на адекватни родителски грижи се изисква не само желание от страна на родителя, но и родителски капацитет и емоционална зрялост. Съгласно разпоредбата на чл. 125 от СК, родителите имат задължение да се грижат за физическото, умствено, нравствено и социално развитие на детето, за неговото образование и за неговите лични и имуществени интереси. Родителите отглеждат детето, формират възгледите му и осигуряват образованието му с цел израстването му като самостоятелна и отговорна личност. За да бъде счетено, че родителят би могъл да полага адекватни грижи за детето, следва да се установи възможността за комплексно изпълнение на всичките задължения, които той има спрямо детето. Следва да се има предвид също, че изпълнението на задълженията на родителя спрямо детето, се дължи постоянно. Интересите на детето са определящи, поради което от тях следва да се ръководи съда при преценката за подходящата мярка, която да определи.

От показанията на разпитаните свидетели се установява, че С. полага грижи за дъщеря си – готви, преоблича я, играят си, но това не е достатъчно да се приеме, че майката е способна да полага адекватни, постоянни и самостоятелни грижи за отглеждането, тъй като до настоящия момент винаги е била подпомагана от своята баба. Не е финансово обезпечена, а разчита на средства, които ѝ изпраща нейната майка. Мъжът, с когото живее, също не е в постоянно трудово правоотношение. През февруари 2024г. те очакват и второ дете, което неимоверно изисква много грижи, внимание и отдаденост.

От изготвения по делото социален доклад се установява, че майката С. се отнася безотговорно към родителските си задължения. През цялото време е била подпомагана от баба си при отглеждане на дъщеря си. Заинтересована е от детето, но няма ясна визия за близко бъдеще и каква сигурност ще му предостави. Към настоящия момент очаква второ дете, не е трудово ангажирана и няма трудови навици. Не е завършила училище. Гостува на майка си в Г. и пребивава извън страната. Няма собствени доходи от трудова дейност. В доклада се посочва, че понастоящем майката С. живее в дома на леля си в с. С.К. и се издържа със средства, изпращани от майка си Н., която работи в Г.. В този смисъл съдът намира, че битовите и други материални условия, които също са важна предпоставка за отглеждането и възпитанието на детето и които въззивницата може да предостави на своето дете, обективно са по-малки от тези, които може да предостави баба й С.. От направените няколко посещения в дома на С. в с. С.К., се установява, че жилището е обзаведено добре, но „периодично цари хаос, разхвърляни дрехи, мръсни чинии в мивката и занижена хигиена“, което С. обяснява с ранното идване на социалните работници-в началото на работното им време, преди да е станала и преди да раздигнала дома, поради което съдът

намира, че условията за отглеждане на дете, не са подходящи.

От друга страна, от раждането си детето Б. се отглежда от прабаба си С. в сигурна семейна среда, обградено с много обич, внимание и топлина. В дома им в гр. В.Д. се поддържа добра битова хигиена. Задоволяват се основните му потребности от дрехи, храна, играчки, медицински грижи. С. П. се издържа от получаваната от нея месечна помощ по чл. 49 от ППЗЗД в размер на 504 лв., а отделно получава финансова подкрепа от В. У. – нейната дъщеря, която ѝ е предоставила за ползване дома си, а самата тя работи в А.. Социалните работници установяват, че детето е силно привързано към прабаба си. В доклада се посочва, че С. се е ангажира и със записването на детето в детска градина в гр. В.Д., като в момента подготвя документите. Дала е и съгласие детето Б. да бъде настанено в семейството ѝ.

Наведеното оплакване от страна на С. П., че даденото от нея съгласие за отглеждане на детето Б. от нейната баба е недействително поради нарушение на чл. 4 от ЗЛС, доколкото не е подписано със съгласието на нейната майка, съдът намира за неоснователно. Законът за закрила на детето предвижда вземане на съгласие единствено от лицето, при което ще бъде настанено детето, в случаите на настаняване в семейство на роднини или близки (чл. 27, ал. 3 от ЗЗДетето). Доколкото законът не предвижда такова изискване и за родителя, то даденото от С. П. съгласие, макар да е била непълнолетна към датата на подписване на заявлението и да липсва съгласие на нейната майка, е без правно значение по настоящия казус. Същото не опорочава процедурата по налагане на мерки за закрила на детето, още повече, че целта на закона е да защити интересите на децата в най-голяма степен в случаите, когато родителите не полагат или не са в състояние да полагат достатъчно грижи за тях. Поставянето на допълнителни изисквания, каквото би било даването на съгласие от единия или двамата родители, би затруднило, а отчасти и обезсмислило самата процедура.

С оглед изложеното, настоящият състав на ВОС намира, че понастоящем не е в интерес на детето за него да се грижи майка му, която не доказва, включително и с поведението си, че може да полага постоянна, непрекъсната и адекватна родителска грижа.

Срокът за настаняване на детето, поискан от ДСП – гр. В.Д., е за три години, считано от влизане в сила на решението, който срок настоящата инстанция намира за подходящ с оглед необходимостта майката да подобри родителските си качества, както и с оглед обстоятелството, че очаква второ дете, за което също следва да полага грижи. Отглеждането на две малки деца, едно от които бебе, ще е предизвикателство за въззивницата, доколкото все още няма изградени достатъчно добри родителски навици и до момента не се е грижила сама за първото си дете, а е разчитала изцяло на помощта и съветите на баба си. Дъщеря ѝ Б. също е в ниска възраст - на пет години, поради което все още се нуждае от непосредствени грижи, а видно от социалния доклад, майката все още не проявява нужната заинтересованост и грижовност, а и осигуряване на подходящи условия за отглеждането и възпитанието на детето.

Ролята на майката е важна за едно подрастващо момиче, но както правилно е посочил първоинстанционния съд, мярката е временна и при доказана промяна в обстоятелствата при

които е определена, разбира се към по-добро, С. П., а и ДСП – гр. В.Д. могат да отправят искане за прекратяване на настаняването.

С оглед изложеното, поради съвпадане на крайните изводи на двете съдебни инстанции, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 97/06.06.2023 г., постановено по гр. д. № 298/2023 г. по описа на ДРС, с което детето Б. С. П., ЕГН *****, е настанено в семейство на роднини или близки-на прабаба си по майчина линия-С. В. П., ЕГН ***** от с. С.К., обл. Варна, за срок от три години, считано от влизане в сила на решението.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, по аргумент от чл. 30, ал. 3 от ЗЗакрД.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____